

Store posteriore komposittfyllinger: Fungerer de?

Cand. odont. Torgils Læg Reid disputerte den 1. desember 2011 for PhD-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen «On extensive dental posterior composite restorations – A clinical, laboratory and questionnaire study»

Kompositt er nå det vanligste materialet ved direkte fyllingsterapi. Slike plastkeram kompositter har lenge vært benyttet i restorativ odontologi, men da helst til mindre restaureringer uten kraftig tyggeb belastning. I de siste tiårene har bedre mekaniske, kliniske og estetiske egenskaper gjort materialene mer aktuelle til store posteriore restaureringer. En praktisk/klinisk problemstilling som har oppstått i forbindelse med dette er om man skal velge direkte kompositt i stedet for de tradisjonelt mer holdbare, men dyrere, alternativene som for eksempel innlegg av gull eller keram, eller kroner.

I avhandlingen ble den kliniske kvaliteten av store posteriore komposittfyllinger studert i en klinisk oppfølgingsstudie over tre år og i en laboratoriestudie der orale forhold ble simulert. I den kliniske studien ble det også kartlagt pasient- og tannrelaterte faktorer, slik som kjønn, risiko for karies, fyllingsstørrelse, og om det var emalje rundt restaureringen. I tillegg ble det gjort en spørreundersøkelse om i hvilken grad kompositt blir benyttet til fyllingsterapi, og hvilket syn tannleger har på denne teknikken.

FOTO: R. HAAKONSEN, UiB

Personalia

Torgils Læg Reid, født i 1972, er fra Odda og tok odontologisk embetseksamen ved Universitetet i Bergen i 1997. Han har arbeidet i 50 prosent stilling som PhD-stipendiat ved Det odontologiske fakultet/Det medisinsk-odontologiske fakultet, UiB, i perioden fra 2004 til 2011. Doktorarbeidet er utført ved Seksjon for kariologi og Seksjon for biomaterialer med Ann-Katrin Johansson, Nils Roar Gjerdet og Kristina Arvidson Fyrberg som veiledere. Bedømmelseskomiteen besto av Jon E. Dahl (UiO/NIOM as), Thomas Jacobsen (Göteborgs universitet/Folk tandvården Västra Götaland) og Marit Slåttemid Skeie (UiB).

Torgils Læg Reid arbeider nå som instruktørtannlege ved Odontologisk klinikk, UiB og som privatpraktiserende tannlege i Bergen.

Resultatene viste at kompositt er mye benyttet av norske tannleger, også i tyggeb belastede tenner, og at de bruker kompositt til større restaureringer enn det som ble gjort tidligere. Den kliniske studien viste at kvaliteten på store komposittfyllinger var akseptabel i tidsperioden på tre år, målt ved standardiserte vurderingskriterier. Vurderingene var omtrent som tidligere rapportert for amalgam, men noe dårligere enn for mer omfattende og kostbare behandlingsmetoder som for eksempel kroneterapi. Laboratorietesting viste at tilstedeværelse av emalje ved den cervikale prepareringsgrensen hadde betydning for frakturstyrke av fyllin-

gene, men denne effekten hadde ikke tydelig effekt i den kliniske studien. Menn hadde større tendens til å frakturere restaureringene enn kvinner, ellers var det liten sammenheng mellom pasientrelaterte faktorer og kvaliteten på fyllingene. Tre år er en relativt kort observasjonsperiode, og fyllingene vil bli fulgt videre.